

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2015 - 9019

Den 2. november 2015

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg har i brev af 9. oktober stillet følgende spørgsmål nr. 31 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Maria Reumert Gjerding (EL).

Spørgsmål nr. 31 (alm. del)

Ministeren bedes redegøre for, hvordan det samfundsøkonomiske overskud/underskud (årligt) har været siden 2010 knyttet til konventionelt landbrug inden for hver bedriftstype af dansk landbrug på bedriftsniveau, dvs. primær produktion inden for svin, kvæg (mælk/kød), fjerkræ og planteavl. Endvidere anmodes om en opgørelse for det samlede samfundsøkonomiske regnskab for det konventionelle landbrug som helhed. En tilsvarende redegørelse ønskes for samfundsøkonomien knyttet til dansk økologisk landbrug.

Svar

En samfundsøkonomisk analyse, der også ofte omtales som en cost-benefit-analyse, anvendes typisk til at opgøre de samlede gevinster og omkostninger ved eksempelvis et politisk tiltag eller et projekt i sammenligning med den nuværende situation. I analysen indgår bredere samfundsmæssige effekter af tiltaget i form af såkaldte eksternaliteter. Disse omfatter bl.a. sundheds og- miljøeffekter. I statsligt regi udarbejdes sådanne analyser i henhold Finansministeriets "Vejledning i udarbejdelse af samfundsøkonomiske konsekvensvurderinger", som generelt afspejler de internationale standarder for samfundsøkonomiske analyser, som anvendes i EU og OECD.

En samfundsøkonomisk analyse, som defineret herover, er velegnet til at analysere velfærdsgevinsten ved mindre ændringer i samfundet, som følger af konkrete politiske tiltag, samt til at prioritere mellem forskellige projekter af samme type. Metoden er til gengæld uegnet til at udarbejde et samfundsøkonomisk regnskab for en hel sektor, som spørgsmålet lægger op til. Det skyldes, at der kun opgøres marginale ændringer i velfærden, og metoden derfor kun kan bruges til at analysere mindre ændringer i samfundet.

Den samlede samfundsøkonomiske værdi af en sektor kunne belyses ved at udarbejde et grønt BNP, hvoraf den samfundsøkonomiske værdi af de enkelte sektorer fremgår inkl. eksternaliteter. Det er teoretisk set muligt at udarbejde et sådant, men Miljø- og Fødevareministeriet er ikke bekendt med, at nogen har udarbejdet et grønt BNP for Danmark. Danmarks Statistik har i 2013 vurderet, at et grønt BNP grundet store usikkerheder i forbindelse med opgørelsen og mangel på

bredt accepterede værdisætningsmetoder indtil videre ikke kan indgå som en del af den officielle statistik.

Et centralt element i et grønt BNP vil være den værdiskabelse, der finder sted i landbruget. Denne kan belyses vha. nationalregnskabet's bruttoværditilvækstsbegreb. Bruttoværditilvæksten er defineret som summen af *bruttooverskud af produktion og blandet indkomst, aflønning af ansatte samt produktionsskatter*. Bruttoværditilvæksten er i øvrigt nært beslægtet med det velkendte BNP-begreb.

Danmarks statistik opgør ikke selvstændige tal for bruttoværditilvæksten i landbruget opdelt på økologiske og konventionelle bedrifter eller forskellige bedriftstyper, men offentliggør et samlet tal for landbrug skovbrug og fiskeri. Heraf udgør landbruget langt den største del. Som det fremgår af tabellen herunder, har den årlige bruttoværditilvækst i landbrug, skovbrug og fiskeri svinget omkring 20 milliarder kr. om året i perioden 2010-14. Disse tal omfatter ikke landbrugets eksternaliteter.

Tabel 1: Nationalregnskabtal, mio. kr. i 2010-priser

Bruttoværditilvækst i landbrug, skovbrug og fiskeri	2010	2011	2012	2013	2014
	21.766	19.531	22.394	17.981	20.104

Kilde: Danmarks Statistik (nabp10)